

Handläggare: Hans Peters
Telefon: 08-5080 40 16

Dnr 022 - 386 - 2007

Sammanträde 27 november 2007

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Tillsyn av familjehemsvård i Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd.

Begäran om redovisning från Länsstyrelsen i Stockholms län Dnr 7012-07-013346

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att som redovisning till Länsstyrelsen i Stockholms län överlämna och återropa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Birgitta Härröd
avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen redovisar i detta tjänsteutlåtande ett antal åtgärder som redan vidtagits eller avses vidtas med anledning av de brister som Länsstyrelsen i Stockholms län påvisat i samband med sin granskning av ett antal familjehems- och placeringsärenden i stadsdelen under åren 2006 och 2007.

Bilaga: Begäran om redovisning från Länsstyrelsen i Stockholms län

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för Individ- och familjeomsorg, Barn- och ungdomsenheten.

Bakgrund

Länsstyrelsen i Stockholms län har av Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd begärt in ett plan för hur förvaltningen avser att åtgärda de brister i hanteringen av familjehemsärenden och familjehemsplaceringar som Länsstyrelsen tidigare konstaterat i samband med den granskning som gjordes 2006 och 2007.

Planen ska vara Länsstyrelsen tillhanda senast den 15 december 2007.

Granskningen genomfördes på uppdrag av regeringen inom ramen för det sk. Barnuppdraget. Utgångspunkterna för granskningen har varit:

- Om barnet får det stöd och hjälp det behöver med särskilt fokus på hälsa och skola.
- Hur socialnämnden tillämpar bestämmelserna om barns bästa och barns rätt att komma till tals och få information.
- Om pojkar och flickor har samma förutsättningar att få nödvändig hjälp.

Förvaltningens yttrande

Länsstyrelsen kom i sin granskning fram till att Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning har ett antal förbättringsområden att arbeta med. Nedan redovisas även de åtgärder som förvaltningen redan vidtagit eller avser att vidta.

Förbättringsområde

- Barnens vårdplaner behöver bli tydligare och mer inriktade på barnens särskilda behov. De behöver revideras och användas mer aktivt. Barnen behöver bli mer delaktiga.

Åtgärd

Hässelby-Vällingby är pilotstadsdel i implementeringsarbetet vad gäller BBIC (Barns behov i centrum)- metoden. Alla socialsekreterare inom barn- och ungdomsverksamheten har nyligen avslutat grundutbildning. Inom BBIC-metoden finns en modell för hur vårdplaner ska skrivas. Modellen innebär att en mer detaljerad och konkret plan tas fram utifrån barnets speciella behov. I nya ärenden kommer vårdplanerna att utformas på så sätt. En genomförandeplan kommer också att skrivas som tar upp hur målen ska nås. I samband med uppföljningsbesök och halvårsrapport kommer strävan vara att stämma av målen i vårdplanen och genomförandeplanen med föräldrar, barn och familjehem.

Förbättringsområde

- Nämnden behöver säkerställa att alla barn får regelbundna besök och vården övervägd var sjätte månad.

Åtgärd

81 % av barnen i de granskade ärendena har fått de lagstadgade besöken inom 6 månader. Vanliga anledningar till att besök i vissa fall ej kunnat ske inom rätt tid är att inbokade besök fått ställas in beroende på sjukdom hos handläggare eller i familjehemmet. Det har också förekommit att besök fått ställas in beroende på att handläggare varit tvungna att ta hand om andra akuta ärenden. I de allra flesta fall har nytt besök kunnat inbokas kort tid därefter. Gruppledaren har ansvar för att rätt prioriteringar görs och kommer att noggrannare följa upp besöksverksamheten för att säkerställa att besök sker inom 6 månader så långt förhållandena är möjliga att råda över.

Halvårsrapporter till nämnden har i 70% överlämnats inom rätt tid. Det nämns att det i ett ärende endast gjorts ett övervägande. Förvaltningen har identifierat ärendet och upptäckt att det av misstag kommit med i granskningen som skulle omfatta barn placerade 1 januari 2005 och tidigare. Detta barn placerades först den 2 mars 2006 och övervägande gjordes efter ett drygt halvår den 26 oktober 2006.

Förbättringsområde

- Nämnden behöver undersöka om man i det fortsatta utvecklingsarbetet genom förändrat arbetssätt, i större utsträckning kan få till stånd enskilda samtal med barnen.

Åtgärd

Socialekreteraren talar alltid enskilt med 36 av de 48 barnen i de granskade ärendena, och ibland med de övriga 11. Ett barn har man hittills ej kommit till tals med enskilt eftersom barnet själv avböjt. Arbetsgruppen har vid metoddag i oktober diskuterat formerna för samtal med barnen. Man har överenskommit att i högre grad använda de hjälpmedel som finns i kontakten med barnen, bla. i form av sk. ”Nallekort” och ”Emmadockor”. Man avser också att i högre grad än hittills, försöka träffa barnen på neutral plats, tex. gå en promenad i samband med besöken, ha möten i skolan och ibland på stadsdelsförvaltningen. Detta för att barnen ska känna sig mer fria att uttrycka känslor och åsikter.

Förbättringsområde

- Arbetet med familjehemsutredningar behöver få en tydligare struktur och göras mer enhetligt för att minska risken för sårbarhet och godtyckliga bedömningar.

Åtgärd

Av de familjehemsutredningar som Länsstyrelsen har granskat har man uppfattat flera som torftiga. Flera av de granskade utredningarna är gjorda för många år sedan och kvaliteten på de senare utredningarna är betydligt högre. Familjehemsutredningarna görs efter Stockholms stads riktlinjer, dvs först genomgår de flesta av familjerna den sk Prideutbildningen. När det blir aktuellt med en placering av ett barn i en tilltänkt familj, intervjuas makarna var för sig enligt en familjediagnostisk intervjumetod. (Kälvestensmetoden)

Placeringsgruppen följer stadens riktlinjer vad gäller utredningsinstrument och registerkontroller, tex polisregistret och socialregister. Fortsättningsvis kommer socialsekreterarna att redovisa en fylligare beskrivning av familjens förhållanden med tyngdpunkt på specifika egenskaper som ligger till grund för varför de bedöms kunna matcha det aktuella barnets behov.

Förbättringsområde

- Majoriteten av familjehemmen anser att stödet till barn- och familjehem var bristfälligt när placeringen inleddes.

Åtgärd

Förvaltningen tar informationen till sig och är väl medveten om att behovet av stöd är stort i nya placeringar. Familjehemmen kommer att stöttas genom tätare telefonkontakter och så täta besök som möjligt. Stödet i nya placeringar kommer att vara ett prioriterat utvecklingsområde för arbetsgruppen och vara ett verksamhetsmål på enhetsnivå under 2008. Arbetsgruppen avser att försöka starta handledningsgrupper för nya familjehem. Samtliga socialsekreterare i arbetsgruppen har handledarutbildning.

Förbättringsområde

- Nämnden måste försäkra sig om att barn med psykiska svårigheter ges möjlighet till tillräckligt stöd.

Åtgärd

I de fall det placerade barnet har psykiska svårigheter kontaktas alltid PUB (Barn- och ungdomspsykiatri) i vistelsekommunen. Väntetiden innan barn- och familjehem får kontakt med BUP varierar på olika orter i landet. Vanligt är också att BUP ställer som krav att barnet ska ha "bott in sig" i helst ett år, innan behandling påbörjas. Akuta situationer tas dock alltid emot. En svårighet är ibland att barnet ej är motiverat till kontakt med BUP. Socialsekreteraren försöker då föra motiverande samtal med barnet.

Förbättringsområde

- Socialnämnden bör se över förutsättningarna för socialtjänstens stöd till de biologiska föräldrarna.

Åtgärd

Socialsekreterarna inom Placeringsgruppen har kontakt med de biologiska föräldrarna när det gäller umgänge med barnet. Ofta följer man i början av placeringen med föräldrarna vid de första besöken i familjehemmet. Vissa föräldrar har dock så svår problematik att socialsekreterarna alltid måste delta under besöken. De föräldrar som har missbruksproblem har ofta kontakt med socialtjänstens missbruksenhet. En stor del av de placerade barnens föräldrar bor efter en tid ej kvar i stadsdelen och det blir då svårare att erbjuda dem stöd. I samband med alla nyplaceringar kommer fortsättningsvis ställning tas till vilket stöd föräldrarna är i behov av och vad som kan erbjudas dem. Pågående ärenden kommer att ses över och kommer efterhand att redovisas i halvårsrapporten.

Förbättringsområde

- Nämnden bör överväga om ansökan ska göras om god man eller annan företrädare för barnet i de fall vårdnadshavaren är försvunnen.

Åtgärd

Förvaltningen kommer fortsättningsvis att ansöka om god man i de fall det ej är möjligt att söka upp vårdnadshavaren.

Förbättringsområde

- Förutsättningarna för arbete med kvalitetssäkring och kunskapsutveckling bör ses över av nämnden.

Åtgärd

Placeringsgruppen avsätter cirka tre metoddagar per år då man ägnar sig åt olika former av metodutveckling inom området. Eftersom arbetsbelastningen är hög blir det ofta punktinsatser. Enhetens ledning kommer att sätta sig in i socialstyrelsens ledningssystem för kvalitetsökning (SOSFS 2006:11) i syfte att förbättra möjligheterna att upprätthålla ett kontinuerligt utvecklingsarbete som löper över tid.
